

**Rachunek kosztów.
Rachunkowość zarządcza.
Controlling**

RADA NAUKOWA

Daniel Baier (Universität Bayreuth, Niemcy)

Andrzej Bąk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Teresa Domiter (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Gableta (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Danuta Kisperska-Moroń (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

Stanisław Krawczyk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Adam Kubów (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Radim Lenort (VSB – Technical University of Ostrava, Czechy)

Alla Melnyk (Ternopil National Economic University, Ukraina)

Jan Skalik (Uniwersytet Zielonogórski)

Maciej Szymczak (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

Stanisław Urban (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bąk – redaktor naczelny

Andrzej Bodak

Alicja Graczyk

Marcin Kowalewski

Mirosław Moroz

Elżbieta Nawrocka

Artur Rot

Agnieszka Skowrońska

Magdalena Rojek-Nowosielska – sekretarz

magdalena.rojek-nowosielska@ue.wroc.pl

+48 71 36 80 221

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Edward Nowak

Michał Poszwa

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Nr 480

**Rachunek kosztów.
Rachunkowość zarządcza.
Controlling**

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2017

Redakcja wydawnicza: Aleksandra Śliwka
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Rafał Galos
Łamanie: Małgorzata Myszkowska
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracnaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2017

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

ISBN 978-83-7695-669-5

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel./fax 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; www.ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Michał Biernacki: Rachunek kosztów ELCC a ekomarketing w działalności przedsiębiorstw / ELCC vs. ecomarketing in companies' activities	9
Halina Chrzanowska: Ubezpieczenia społeczne w Polsce po reformie systemu w 1999 r. / Social insurance in Poland after the reform of the system in 1999	19
Anna Ćwiąkała-Malys, Iwona Piotrowska: Obniżenie limitu płatności gotówkowych jako element efektywnego ograniczania szarej strefy w Polsce / The drop of cash payment as a part of an effective grey area reduction in Poland	39
Elżbieta Jaworska: Zarządzanie symboliczne na potrzeby legitymizacji przedsiębiorstwa / Symbolic management for corporate legitimacy	50
Roman Kotapski: Ewolucja ujmowania kosztów działalności operacyjnej przedsiębiorstwa w księgach rachunkowych / Evolution of recognition of operational costs of a company in accounting books	61
Robert Kowalak: Koszty restrukturyzacji w świetle prawa bilansowego i prawa restrukturyzacyjnego / The costs of restructuring processes in accounting law and act of restructuring.....	71
Krzysztof Malys: Zmiana funkcjonowania algorytmu podziału dotacji podstawowej a koszty kształcenia w publicznych szkołach wyższych w Polsce – studium przypadku / Change of subsidy algorithm vs. high educational cost in Public High Schools in Poland – case study	80
Marek Masztalerz: Puste kalorie a rachunkowość, czyli o kosztach niewykorzystanych zasobów / Empty calories vs. accounting, or on the cost of unused capacity.....	89
Edward Nowak: Pomiar ryzyka kosztów w przedsiębiorstwie / Measuring the cost risk in enterprises	98
Marta Nowak: Rachunkowość zarządcza a controlling / Management accounting vs. controlling.....	108
Michał Poszwa: Koszty a efektywność opodatkowania wyniku finansowego / Costs vs. efficiency of tax result taxation.....	119
Lukasz Szydelko: Integracja rachunku kosztów działań sterowanego czasem i rachunku odpowiedzialności zorientowanego na procesy – wybrane aspekty / Integration of time driven activity based costing and process responsibility accounting – chosen aspects.....	128
Grzegorz Zimon: Zarządzanie kosztami logistyki w branżowej grupie zakupowej / Management of logistics costs in the branch purchasing group organization.....	137

Wstęp

Sprawne funkcjonowanie jednostek gospodarczych i instytucji uwarunkowane jest między innymi otrzymywaniem użytecznych informacji. Są one dostarczane przez rachunek kosztów i rachunkowość zarządczą i wykorzystywane na potrzeby planowania i kontroli działalności, a także podejmowania decyzji. Informacje z systemu rachunkowości stanowią również podstawę funkcjonowania controllingu jako skutecznego narzędzia sterowania działalnością jednostki. Konieczność dostarczania użytecznych informacji w sytuacji dynamicznych zmian w warunkach prowadzenia działalności wymusza doskonalenie systemów rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej.

Proponowane rozwiązania teoretyczne i praktyczne powinny spełniać oczekiwania ich użytkowników. Rozwój rachunku kosztów przejawia się w różnych obszarach, począwszy od doskonalenia systemów ujmowania kosztów w ewidencji, przez rozwijanie procedur rozliczeniowych aż po tworzenie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem. Procedury rachunku kosztów rozwijane są również w różnych procesach (np. restrukturyzacyjnych) oraz obszarach funkcjonalnych (np. logistyce). Rozwiązania proponowane w ramach rachunkowości zarządczej polegają na integracji dostępnych narzędzi oraz znajdują zastosowanie w nowych obszarach problemowych.

Wybrany zagadnieniom rachunku kosztów, rachunkowości zarządczej i controllingu poświęcony jest niniejszy zeszyt Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Zaprezentowane w nim artykuły naukowe prezentują określone koncepcje teoretyczne oraz analizy relacji występujących między rachunkiem kosztów i rachunkowością zarządczą a różnymi obszarami funkcjonowania przedsiębiorstwa. Ponadto opracowania zawierają pewne rozwiązania, które mogą być zastosowane w przedsiębiorstwach. Dotyczą one przede wszystkim prowadzenia rachunku kosztów na poziomie operacyjnym i stosowania instrumentów rachunkowości zarządczej.

Pragniemy wyrazić nadzieję, że przedstawione w niniejszym tomie artykuły będą stanowić przyczynek do rozwoju rachunku kosztów, rachunkowości zarządczej i controllingu. Dzięki temu możliwe będzie ich wykorzystanie w zarządzaniu w przedsiębiorstwach i instytucjach.

Edward Nowak, Michał Poszwa